

TEBLİĞ

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığından:

**TEKNOLOJİ ODAKLI SANAYİ HAMLESİ PROGRAMI UYGULAMA ESASLARI
TEBLİĞİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR TEBLİĞ**

MADDE 1 – 18/9/2019 tarihli ve 30892 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı Uygulama Esasları Tebliğinin 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 3** – (1) Bu Tebliğde geçen;

a) 2012/3305 sayılı Karar: 15/6/2012 tarihli ve 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararı,

b) 2016/9495 sayılı Karar: 17/10/2016 tarihli ve 2016/9495 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Yatırımlara Proje Bazlı Devlet Yardımı Verilmesine İlişkin Kararı,

c) AR-GE Yüklenicisi: Proje kapsamında öngörülen AR-GE sürecinin bir kısmını veya tamamını ilgili TÜBİTAK destek programı kapsamında ortaklı AR-GE şeklinde yapmak üzere projeye dahil olan işletmeyi,

ç) Bağımsız değerlendirici: Asgari olarak yükseköğretim kurumlarının dört yıllık fakülte ve yüksekokullarından mezun olan; meslek kuruluşu temsilcileri, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 38 inci maddesine göre yükseköğretim kurumları tarafından görevlendirilen öğretim elemanları veya alanında en az 5 (beş) yıl uzmanlık ve tecrübe birikimi olan kamu kurum/kuruluşlarında görev yapan kişileri,

d) Bağımsız danışmanlık firması: Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında başvuruda bulunan projeler için değerlendirme raporu hazırlanması amacıyla söz konusu Program amaçlarına uygun kriterlere göre Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş firmayı,

e) Bağımsız değerlendirme raporu: Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında başvuruda bulunan projeler için Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş bağımsız danışmanlık firmalarından biri tarafından Bakanlık tarafından belirlenen formatta hazırlanacak değerlendirme raporunu,

f) Bakan: Sanayi ve Teknoloji Bakanını,

g) Bakanlık: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını,

ğ) Çağrı periyodu: Bakanlık tarafından belirlenen çağrı planı çerçevesinde program başvurularının kabul edildiği zaman aralığını,

h) Çağrı planı: Bakanlık tarafından yapılan çağrı duyurusu kapsamında, ilgili çağrı duyurusuna ilişkin başvuru ve değerlendirme süreçlerine ilişkin takvimi, desteklenecek ürün listesini ve çağrının uygulaması sürecinde kullanılacak standart şablonlara ilişkin ek dosyaları içeren çağrı duyurusu paketini,

ı) Genel Müdürlük: Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğünü,

i) Katma değer tutarı: Proje kapsamında yapılan yatırım sonucunda üretime geçen tesise özel olarak Program Portalından yayımlanan katma değer formunun doldurulması suretiyle yıllık bazda hesaplanan tutarı,

j) KOBİ: 19/10/2005 tarihli ve 2005/9617 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Tanımı, Nitelikleri ve Sınıflandırılması Hakkında Yönetmelik kapsamında yer alan küçük ve orta büyüklükteki işletmeleri,

k) Komite: Bakanlık bünyesinde Bakan onayı ile oluşturulan Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı Değerlendirme Komitesini,

l) KOSGEB: Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığını,

m) Meslek kuruluşu: İşletmelere ve girişimcilere yönelik faaliyet gösteren, oda, borsa, birlik, konfederasyon, federasyon, vakıf, dernek ve kooperatifler ile küçük sanayi siteleri ve organize sanayi bölgeleri yönetimlerini,

n) Öncelikli Ürün Listesi: Bakanlık tarafından dış ticaret verileri, talep gelişimi, rekabet yoğunluğu gibi çeşitli kriterler dikkate alınarak belirlenecek; orta-yüksek ve yüksek teknoloji sektörlerindeki ürünlerin ve bu sektörlerin gelişimi için kritik ürünlerin yer aldığı ve Bakanlık tarafından tebliğ ile yayımlanacak listeyi,

o) Program: Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programını,

ö) Program izleme ve değerlendirme raporu: Program yönetim ofisi tarafından Program kapsamında yapılan uygulamalar hakkında bilgilendirme sağlamak amacıyla Komiteye sunulan raporu,

p) Proje komisyonu: Program kapsamındaki başvuruların incelenmesi ve destek kararı verilen projelerin izleme sürecinde değerlendirilmesinden sorumlu; projeler hakkında Komiteye bilgi, değerlendirme ve görüş sunan; Bakanlık, bağlı/ilgili kuruluşların personeli ve ihtiyaç görülmesi halinde bağımsız değerlendiricilerden oluşan daimi komisyonu,

r) Proje koordinatörü: Programa başvuran her bir proje için sekretarya işlemlerini koordine etmek üzere görevlendirilen program yönetim ofisi personelini,

s) Proje paydaşı: Program kapsamında yatırımı gerçekleştirecek olan ürünü satın almak niyetiyle yatırımcıyla iş birliği yapan kamu kurum/kuruluşu veya Türkiye’de yerleşik orta veya büyük ölçekli işletmeyi,

ş) Program Portalı: Programa ilişkin bilgilendirme, başvuru, izleme, değerlendirme ve raporlamaların tek pencere üzerinden yapılmasını sağlamak amacıyla Bakanlık tarafından bağlı/ilgili kuruluşlarla koordineli olarak geliştirilen web tabanlı uygulamayı,

t) Program yönetim ofisi: Program kapsamında desteklenecek yatırım projelerine ilişkin tüm işlemlerin koordinasyonunu sağlamak ve sekretarya hizmetlerini yürütmek üzere Bakanlık tarafından görevlendirilen birimi,

u) Teşvik belgesi: Yatırım teşvik belgesini,

ü) TÜBİTAK: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunu,

v) Ürün: Öncelikli Ürünler Listesinde yer alan ve üretilmesi hedeflenen ürünü,

y) Yatırımcı: Program kapsamındaki yatırım projesini gerçekleştirecek Türkiye’de yerleşik sermaye şirketini,

z) Yeniden değerlendirme oranı: 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesinin (B) fıkrası hükümleri çerçevesinde her yıl Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından Resmî Gazete’de ilan edilen oranı, ifade eder.”

MADDE 2 – Aynı Tebliğin 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(3) Program kapsamında tanımlanan destekler, Öncelikli Ürün Listesindeki ürünlerin üretilmesine ilişkin yatırım projelerine kullanılır.”

MADDE 3 – Aynı Tebliğin üçüncü bölümünün başlığı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Komite, Program Yönetim Ofisi, Proje Komisyonu ve Proje Paydaşı”

MADDE 4 – Aynı Tebliğin 6 ncı maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Program kapsamında destek başvurusu yapılan yatırım projelerini değerlendirmek, projelerin desteklenmesine dair karar almak, destek sürecini izlemek ve izleme sürecinde karar almak üzere Komite oluşturulur.

(2) Komite, Program kapsamında proje komisyonlarının oluşturulmasına, bu Tebliğ ve ilgili mevzuatın başkaca hükümleriyle çelişmemek kaydıyla program süreçlerinin uygulanmasına ilişkin uygulama kararları almaya, hangi projelerin destekleneceğine, proje özelinde değerlendirme yaparak Program kapsamındaki destek unsurlarından hangilerinin kullanılacağına, ilgili mevzuatta yer alan koşul ve sınırlara aykırı olmamak kaydıyla verilecek desteklerin miktar, tür ve sürelerine, projelerin izleme sürecinde revizyonuna, ilgili mevzuatta belirtilen hallerin gerçekleşmesi halinde destek sürecinin sonlandırılmasına dair karar organıdır.

(3) Komite, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığından 3 (üç), KOSGEB’ten 1 (bir), TÜBİTAK’tan 1 (bir) üye olmak üzere 5 (beş) üyeden oluşur. Bakanlık temsilcileri, aralarından biri Komite Başkanı olacak şekilde Bakan tarafından belirlenir. KOSGEB ve TÜBİTAK temsilcileri ilgili kurumlar tarafından belirlenerek bildirilir. Komite Başkanı haricindeki her bir üyelik için ayrıca bir de yedek üye belirlenir. Asıl üyelerin Komite toplantılarına katılmadığı durumda ilgili üye yerine belirlenmiş olan yedek üye toplantılara katılarak asıl üye ile aynı yetkiyle karar alma sürecinde yer alır. Gerekli görülmesi halinde, Komite toplantılarına mali ve/veya teknik konularda bilgilerine başvurulmak üzere diğer kamu kurum ve kuruluşlarının temsilcileri ile alanında teknik uzmanlığı bulunan kişiler davet edilebilir.”

MADDE 5 – Aynı Tebliğin 8 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Program kapsamında başvurusu kabul edilen projeler için Komite tarafından 5 (beş) asıl üye ve 4 (dört) yedek üyeden oluşan proje komisyonları oluşturulur. Proje komisyonları, başvuruların nitelik ve niceliğine bağlı olarak sektör, proje ölçeği, proje sayısı gibi parametrelere göre ihtiyaç adedince teşekkül ettirilir. Proje komisyonu üyeleri bir tanesi başkan olarak atanacak şekilde asıl görevlerini devam ettirmek kaydıyla Bakanlık ve/veya bağlı/ilgili kuruluşların çalışanları arasından ve ihtiyaç görülmesi halinde bağımsız değerlendiriciler arasından belirlenir. Görevini ifa etmesine engel bir durum oluşan asıl komisyon üyesinin yerine, komisyon başkanının belirleyeceği yedek üye görev yapar.

(2) Proje komisyonu üyeleri, görevlendirildikleri projeye/projelere ilişkin değerlendirme, destek kararı ve izleme süreçlerinde görev alıp bu süreçlerin her birinde Komite değerlendirmesi öncesinde, üyelerin değerlendirme ve görüşlerini içeren komisyon kararını oluşturur. Proje komisyonunun karar metni oluşturma sürecinde ihtiyaç duyacağı bütün bilgi, belge ve raporlar ile sekretarya hizmetleri proje koordinatörü tarafından sağlanır. Proje komisyonunun karar metni oluşturma sürecine dayanak teşkil eden ve doğrudan proje komisyonu tarafından talep edilmiş veya edinilmiş ek bilgi ve belgelerin de proje koordinatörü vasıtasıyla proje dosyasına eklenmesi zorunludur.”

MADDE 6 – Aynı Tebliğin 9 uncu maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Proje paydaşı ve Ar-Ge yüklenicisi

MADDE 9 – (1) Program kapsamında desteklerden yararlanacak yatırımcının, ürün hakkında teknik yönlendirme kapasitesi bulunan ve/veya ürünü satın alma talebine sahip olan bir veya daha fazla proje paydaşı ile iş birliği yapması beklenir. Başvuru sahibi, proje paydaşının öncelikli ürünü satın almaya ilişkin iradesi ve niyetini belirttiği niyet mektubunu veya paydaş ile imzaladıkları uzlaşma protokolünü, başvurusunda Program Portalına yükleyebilir. Bu belgeleri sunamayanlar ise, proje paydaşının sağlayacağı katkıya dair destekleyici sair bilgi ve belgeleri de başvuru esnasında Program Portalına yükleyebilir.

(2) Proje paydaşının projeye aşağıdaki katılardan bir kısmı veya tamamını sunması beklenir:

a) Proje kapsamında üretilecek öncelikli ürünü satın almaya ilişkin irade ve niyet beyanı.

- b) Proje süresince işletmeye teknik ve mali açıdan rehberlik yapılması.
- c) İşletmenin öngördüğü faaliyetlerin gerçekleşme durumunun izlenmesi.
- ç) Öncelikli ürünün belirlenen standart ve spesifikasyonlara uygun şekilde üretildiğinin takip edilmesi.
- d) İşletmenin proje süresince karşılaşılabileceği zorluklara ortak çözümler üretilmesi.

(3) Başvuru sahibi ile proje paydaşı arasındaki iş birliği, Komitenin destek değerlendirmesinde bir puanlama kriteri olarak dikkate alınır. Komite, projenin paydaş eşliğinde yürütülmesi koşulu ile destek kararı verebilir. Bu durumda, başvuru sahibinin proje kapsamında belirlediği paydaş(lar) ile aralarındaki iş birliğine dair uzlaşma protokolü ve paydaş beyan formu sunması gerekir.

(4) Paydaş eşliğinde yürütülen projelerin izleme sürecinde, proje paydaşı 6 (altı) aylık periyotlarla Program Portalı üzerinden proje değerlendirme raporu sunar. Proje paydaşının raporları, desteklerin sonlandırılmasına dair Komite kararlarında dikkate alınır. Ancak proje paydaşının kamu kurum/kuruluşu olması durumunda proje değerlendirme raporunun sunulması zorunlu değildir.

(5) Proje sahibi, izleme sürecinde Komite onayı ile proje paydaşını değiştirebilir.

(6) KOSGEB desteklerinden yararlanmaya hak kazanan projelerin paydaşları, KOBİ olmak ve proje süresince yükümlülüklerini yerine getirmek kaydıyla satın alma taahhüdünün yerine getirilmesi halinde KOSGEB tarafından yürütülen KOBİ Finansman Destek Programı hükümleri çerçevesinde finansman desteğinden yararlandırılabilir.

(7) Başvurunun AR-GE kısmı için başvuru sahibi şirket, projenin AR-GE sürecinin bir kısmını yürütmek üzere bir veya daha fazla AR-GE yüklenicisi şirketle ortaklı AR-GE projesi sunabilir. AR-GE sürecinin tamamını başvuru sahibi firma dışındaki bir veya daha fazla AR-GE yüklenicisi gerçekleştirecekse, başvurunun AR-GE kısmı, AR-GE yüklenicisi firmalar tarafından ortaklı AR-GE projesi olarak hazırlanabilir. Böyle bir iş birliği yapılması durumunda başvuru esnasında, başvuru sahibiyle AR-GE yüklenicileri arasında imzalanmış Fikri ve Mülkiyet Hakları Paylaşımı Protokolünün de Program Portalına yüklenmesi zorunludur.”

MADDE 7 – Aynı Tebliğin 10 uncu maddesinin altıncı, sekizinci, dokuzuncu ve onuncu fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(6) Başvuru kapsamında faaliyete geçecek tesiste birden çok ürünün üretilmesi hedeflenebilir. Bu ürünler arasından temel ürün olarak üretilmesi planlanan ürünün çağrı duyurusunda yer alan ürün listesinde bulunması zorunludur. Aynı tesiste üretilmesi hedeflenen temel ürün haricindeki diğer ürünlerin proje bütünlüğü açısından,

- a) Temel ürünün ara girdisi olup projenin daha yüksek katma değer oranıyla hayata geçirilebilecek olmasına katkı sağlama,
  - b) Temel ürünle aynı makine parkurunda üretilme,
  - c) Kısmi bir ek yatırım ile üretilerek projenin katma değer tutarını artırabilme,
- niteliklerinden en az birini karşılaması gerekir. Çağrıya sunulan bir projede bu koşulları sağlayan ürünler için AR-GE ve yatırım desteği verilebilir.”

“(8) Ön başvuru sonrasında kesin başvuru yapmaya davet edilen firma, çağrı planlarında öngörülen takvim dâhilinde, proje fizibilitesinin yanı sıra Program Portalında yayımlanacak diğer bilgi ve belgeler ile kesin başvurusunu tamamlar.

(9) Başvuru sahibi, şayet varsa proje paydaşı ile imzaladığı uzlaşma protokolünü de kesin başvuru sürecinde Program Portalına yükler.

(10) Başvuruda Bakanlığa sunulan bilgi, belge ve raporlar TÜBİTAK ve KOSGEB değerlendirme süreçlerinde de kullanılabilir. Projelerin Komite değerlendirmesine sunulması öncesinde yapılan detaylı incelemelerde, bu Tebliğde ve/veya çağrı planında yer alan koşulları sağlayamadığı tespit edilen başvurular program yönetim ofisi tarafından değerlendirme dışı bırakılır.”

MADDE 8 – Aynı Tebliğin 11 inci maddesinin birinci fıkrasının (c), (k) ve (l) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“c) Şayet varsa proje paydaşının ve/veya AR-GE yüklenicisinin bilgileri ve projeye sağlanması öngörülen katkılar,”

“k) Projenin finansman kaynakları ve mali analizi,

l) Program kapsamında talep edilen destek unsurları ve mali etki analizi,”

MADDE 9 – Aynı Tebliğin 12 nci maddesinin birinci fıkrası ve üçüncü fıkrasının (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Bakanlık tarafından yetkilendirilen bağımsız danışmanlık firmalarından biri tarafından hazırlanacak olan bağımsız değerlendirme raporunun doğrudan yatırımcı firmadan kaynaklanan nedenlerle çağrı planında öngörülen süre içerisinde Program Portalına yüklenmediği durumda, proje başvuruları değerlendirme dışı bırakılarak reddedilmiş kabul edilir.”

“c) Üretilmesi öngörülen ürünü üretmek amacıyla proje kapsamında kurulacak yatırım tesisinin üretime geçmesini müteakiben bu tesisin on yıl süresince sağlayacağı öngörülen katma değer analizi,”

MADDE 10 – Aynı Tebliğin 13 üncü maddesinin mülga sekizinci fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiş, birinci, üçüncü, dördüncü, altıncı, yedinci, dokuzuncu, onuncu ve on birinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(8) Komite, 70 ve üzerinde puan alan projelerin revize edilmesine, firmalardan ilave bilgi ve belge istenmesine karar verebilir. Komite, bu durumda, KOSGEB, TÜBİTAK ve komisyonlara projeler ile ilgili yeniden inceleme ve değerlendirme yaptırabilir. Komite bu doğrultuda, projenin yeniden değerlendirme süreci için çağrı planında öngörülen tarih kısıtlamalarına bağlı kalınmaksızın yeni bir takvim belirleyebilir.”

“(1) Kesin başvurusu çağrı planında öngörülen takvim içerisinde Program Portalı üzerinden tamamlanan projeler değerlendirmeye tabi tutulur.”

“(3) Yatırımcı firmanın KOBİ desteklerinden yararlanmak istemesi durumunda, projenin yatırım kısmı için Stratejik Ürün Destek Programı kapsamında talep edilen bilgileri sunması ve formları doldurması gerekir. Yatırımcı firmanın ve başvurusunun KOSGEB desteklerinden yararlanabilme açısından ilgili mevzuatta belirtilen koşulları karşılama durumu KOSGEB tarafından incelenerek, inceleme sonucu varsa eksik ve/veya hatalı bulunan hususlarla birlikte program yönetim ofisine bildirilir.

(4) Başvuruların proje bazlı veya stratejik yatırımlar kapsamında devlet desteklerinden yararlandırılması noktasında değerlendirmeye tabi tutulabilmesi için ilgili mevzuat kapsamında talep edilen bilgi ve formlar yatırımcı tarafından Program Portalı üzerinden yüklenir. Proje komisyonları tarafından Bakanlıkça sağlanabilecek devlet desteklerine ilişkin inceleme ve değerlendirme yapılarak görüş oluşturulur.”

“(6) Yatırımcı firma, değerlendirme süreci içerisinde proje komisyonu tarafından proje sunumuna davet edilir. Proje sunumuna projenin sektörü ve konusuna göre Bakanlık sektör uzmanları, bağımsız değerlendiriciler ve/veya akademisyenler davet edilebilir. Komisyon, proje inceleme sürecinde ve proje sunumu esnasında firmadan proje dosyalarındaki eksik bilgi ve tutarsızlıkların giderilmesini veya ilave bilgi ve belgeler sunulmasını isteyebilir. AR-GE ihtiyacı bulunan ve TÜBİTAK değerlendirme sürecinde AR-GE desteklerinden yararlandırılmaları uygun bulunmayan projeler için, ihtiyaç duyulan AR-GE faaliyetlerinin yatırımcı firmanın kendi kaynaklarıyla karşılanma imkân ve planını içeren ek AR-GE finansman raporu istenir.

(7) Komisyonlar bu maddede belirtilen inceleme ve değerlendirmeler ışığında komisyon kararlarını oluşturur. Projeler ilgili inceleme raporları ve komisyon kararlarıyla birlikte Komite değerlendirmesine sunulur. Komite, değerlendirmeye aldığı projelerin;

- a) Ülkemizin mevcut durumda veya gelecekte ortaya çıkabilecek kritik ihtiyaçlarını karşılayabilme,
  - b) Ülkemizde üretim kapasitesi yetersiz olan ürünlerde arz güvenliğini sağlayabilme,
  - c) Ülkemizin teknoloji açığı olan alanlarda teknoloji kapasitesini geliştirme,
  - ç) Dış ticaret açığı verilen alanlarda ithalat bağımlılığını azaltma,
  - d) Yüksek katma değerli olma,
  - e) Ülkemizde üretimi kısıtlı olan yeni nesil teknolojiler kullanılarak üretim yapılmasını sağlayabilme,
  - f) Farklı sektörlerde ülkemize rekabet gücü kazandırabilme,
  - g) Etkileşimde olduğu sektörlerde teknolojik dönüşümü hızlandırma ve bu sektörlerin gelişimine katkı sağlayabilme,
  - ğ) Yenilikçi ve AR-GE'ye dayalı yatırım olma,
  - h) Cari işlemler dengesini olumsuz etkileyen ve hammadde sıkıntısı yaşanan sektörlerde gerçekleştirilecek yüksek katma değerli işlenmiş ürünlerin üretimine yönelik yatırım olma,
  - ı) Ülkemizin hammadde potansiyelinin değerlendirilmesine olanak sağlayan entegre üretime yönelik yatırım sağlıyor olma,
  - i) Yatırım ve işletme dönemi faaliyetlerini sınırlı oranda dış finansman ve devlet desteği ile yürütebilecek mali yeterliliğe sahip bir firma tarafından, yüksek özkaynak finansman oranı ile gerçekleştirilecek olma,
  - j) Proje paydaşının alım taahhüdü ile talep bakımından desteklenmiş ve ulaşılabilir, yeterli ve gelişen pazar potansiyeline sahip ürünlerin üretilmesine yönelik olma,
- niteliklerini dikkate alarak Program Portalında yayınlanan proje değerlendirme formu üzerinden puanlama yapar. Komite, bu değerlendirmede 70 ve üzerinde puan alan projeler arasında stratejik öncelikler, pazar rekabet koşulları, çağrı destek bütçesi gibi kısıtlar ve kriterlere göre önceliklendirme yapmak suretiyle desteklenecek projeleri belirler.”

“(9) Komite, destekleme kararı verilen projeler için hangi destek unsurlarının tanımlanacağına ve ilgili mevzuatta yer alan sınır ve koşullar çerçevesinde kalmak kaydıyla destek unsurlarının miktar ve sürelerine karar verir. Komite destek kararlarında projenin sürdürülebilirliğini ve öngörülen katma değeri üretmesini temin etmek amacıyla proje özelinde çeşitli koşullara yer verebilir, farklı karar formatları oluşturabilir. TÜBİTAK tarafından AR-GE desteklerinden yararlandırılmaları uygun bulunmayan projeler için Komite tarafından Bakanlık ve/veya KOSGEB desteklerini içeren destek paketi tanımlanabilir.

(10) Komite tarafından desteklenmesine karar verilen projeler için tanımlanan yatırım destekleri, varsa AR-GE sürecinin TÜBİTAK destekleri ve/veya yatırımcı firmanın kendi kaynaklarıyla başarıyla tamamlandığının TÜBİTAK

tarafından onaylanmasını müteakiben yürürlüğe girer. Ancak, proje fizibilitesinde AR-GE süreciyle eş zamanlı yatırım süreci öngörülmesi veya yatırımcı firmanın izleme sürecinde talep etmesi halinde Komite, yatırım desteklerinin AR-GE süreci tamamlanmadan önce başlamasına karar verebilir.

(11) Destek kararı esnasında KOBİ vasfı taşıyan ve KOSGEB desteği tanımlanan firmalar, proje uygulama süreci içerisinde KOBİ vasfını yitirseler dahi destek kararında öngörülen koşul ve süreler dahilinde KOSGEB desteklerinden yararlanmaya devam eder.”

MADDE 11 – Aynı Tebliğin 16 ncı maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(3) TÜBİTAK’ın AR-GE desteği sağlamayı uygun bulmadığı projeler için TÜBİTAK destekleri Komite tarafından tanımlanamaz. Ancak Komite bu projelere ilişkin, gerekli gördüğü AR-GE faaliyetlerinin yatırımcı firma tarafından kendi kaynaklarıyla yürütülmesini, Program kapsamındaki diğer destek unsurlarının kullanılması için şart koşabilir.”

“(4) Bir veya daha fazla AR-GE yüklenicisiyle ortaklı AR-GE yapılması planlanan projeler için Komitenin AR-GE desteği tanımlaması durumunda, ilgili TÜBİTAK destek programı hükümleri çerçevesinde ortaklı AR-GE sürecine dahil olan yatırımcı firma ve/veya AR-GE yüklenicilerine destek sağlanır.”

MADDE 12 – Aynı Tebliğin 17 nci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) Komite, KOSGEB tarafından sağlanacak destek kalemleri ve miktarlarını, ilgili mevzuatta yer alan sınırlar çerçevesinde belirleyebilir. Komitenin aldığı destek kararı, KOSGEB tarafından kendi ilgili mevzuatı çerçevesinde ayrı bir değerlendirme yapılmaksızın uygulanır.

(3) KOSGEB desteklerinin Komite tarafından tanımlanması için başvuruda bulunacak KOBİ’lerin, 5/8/2009 tarihli ve 2009/15431 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan KOSGEB Tarafından Verilecek Hizmetler ve Desteklerden Yararlanacak Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelere İlişkin Sektörel ve Bölgesel Önceliklerin Belirlenmesi Hakkında Karar ile tespit edilen sektörlerde faaliyet göstermesi şartı aranır.”

MADDE 13 – Aynı Tebliğin 18 inci maddesinin birinci, ikinci, dördüncü ve beşinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Destek kapsamına alınan her bir projenin izlemesi AR-GE ve yatırım faaliyetleri süresince ve yatırımın tamamlanmasını müteakiben olmak üzere iki aşamalı yapılır. Her bir projenin izlemesi ve değerlendirmesi, sağlanan destek unsurlarının mahiyetine göre proje komisyonu, TÜBİTAK ve/veya KOSGEB tarafından yapılır.

(2) Yatırım sürecinde yatırım teşvik belgeli firmaların yerinde incelemesi her 6 (altı) ayda bir Genel Müdürlük personeli tarafından yapılır. İlgili projeden sorumlu olan proje komisyonu üyeleri ve/veya proje koordinatörü de izleme döneminde yerinde inceleme çalışmalarına gözlemci sıfatıyla katılım sağlayabilir.”

“(4) İzleme süreci içerisinde program yönetim ofisi tarafından yatırımcı firmadan ek bilgi ve belgeler talep edilebilir. Yatırımcı firma, izleme süreci içerisinde gerekli görülmesi halinde proje komisyonu tarafından projenin ilerlemesine ilişkin görüşlerini belirtmek üzere proje sunumuna davet edilir.

(5) Yatırımın tamamlanmasını müteakiben on yıl süresince kurulan yatırım tesisinin sağladığı katma değer tutarı firma tarafından yıllık bazda yeminli mali müşavir raporuyla hesaplatılarak izleyen yılın ilk izleme dönemi içerisinde program yönetim ofisine sunulur.”

MADDE 14 – Aynı Tebliğin 19 uncu maddesinin sekizinci ve dokuzuncu fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(8) Revizyon yapılmasının öngörüldüğü durumlarda, sağlanması öngörülen on yıllık katma değer tutarı hedefi de revizyon kapsamında yapılması öngörülen değişiklikler dikkate alınarak yatırımcı firma tarafından revize edilir.

(9) Komite, yatırımcı firmanın talebi üzerine veya izleme sürecinde sunulan bilgilere istinaden proje özelinde revizyon değerlendirmesi yapmaya ve revizyon kararı almaya yetkilidir. 15 inci maddenin üçüncü fıkrası kapsamında sağlanan desteklere ilişkin revizyon kararları Cumhurbaşkanının onayına sunulur.”

MADDE 15 – Aynı Tebliğin 20 nci maddesinin birinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Komite, izleme dönemlerinde sunulan bilgilere istinaden yatırımın başlangıcından itibaren gerçekleşen toplam yatırım tutarının güncel değerinin, ilgili izleme dönemine kadar gerçekleşmesi öngörülen toplam yatırım tutarının güncel değerinin yüzde ellisinden az olması halinde, bu duruma yol açan nedenleri değerlendirerek proje bazında sonlandırma kararı almaya yetkilidir. 15 inci maddenin üçüncü fıkrası kapsamında Bakanlık desteklerinden yararlandırılan projeler için sonlandırma kararı Cumhurbaşkanının onayına sunulur.”

“(3) KOBİ projelerinde, KOSGEB tarafından belirlenen Stratejik Ürün Destek Programı Uygulama Esasları hükümleri çerçevesinde sonlandırma kararı almayı gerektiren durumlarda KOSGEB tarafından Komiteye görüş sunulabilir. KOSGEB destekleri açısından sonlandırma kararı verilmesi durumunda sağlanmış olan KOSGEB desteklerinin geri alınıp alınmayacağına ve diğer destek unsurları açısından projenin desteklenip desteklenmeyeceğine Komite karar verir.

(4) Teşvik belgesi kapsamında desteklenmekteyken, Komite tarafından veya Cumhurbaşkanınca sonlandırma kararı verilen projeler, Programın amaçları açısından stratejik yatırım olma niteliğini kaybetmiş kabul edilir. Bu projeler

için, Genel Müdürlük tarafından değerlendirme yapılarak diğer teşvik uygulamalarından yatırımın niteliklerine göre en uygun görülen program kapsamında teşvik belgesi düzenlenebilir. Bu durumda olan projeler için tabi oldukları yeni teşvik uygulamasına kıyasla Program kapsamında fazladan sağlanmış olan destek unsurları ilgili mevzuat hükümlerine göre geri alınır. Yeni bir teşvik uygulamasına geçirilmeyerek yatırım teşvik belgesi sonlandırılan yatırımlar için ise ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde sağlanan destekler geri alınır.”

MADDE 16 – Aynı Tebliğin 21 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 21** – (1) Proje kapsamında öngörülen yatırım süresinin bitiminden sonra firma 30 gün içerisinde projenin tamamlanma durumu konusunda karar alınması talebiyle Program Portalı üzerinden başvuruda bulunur. Firmanın bu süre zarfında başvuruda bulunmaması halinde program yönetim ofisi tarafından resen tamamlama süreci başlatılır. Desteklere konu olan ilgili yatırım unsurlarının hedeflere uygun olarak tamamlanma durumu, sorumlu bulunan desteklere göre Genel Müdürlük ve/veya KOSGEB tarafından yerinde inceleme yapılarak tespit edilir. İlgili projeden sorumlu olan proje komisyonu üyeleri ve/veya proje koordinatörü de tamamlama döneminde yerinde inceleme çalışmalarına gözlemci sıfatıyla katılım sağlayabilir. Genel Müdürlük tarafından başarısızlıkla tamamlandığı tespit edilen projeler, Programın amaçları açısından stratejik yatırım olma niteliğini kaybetmiş kabul edilir. Bu projeler için, Genel Müdürlük tarafından değerlendirme yapılarak diğer teşvik uygulamalarından yatırımın niteliklerine göre en uygun görülen program kapsamında teşvik belgesi düzenlenebilir. Bu durumda olan projeler için tabi oldukları yeni teşvik uygulamasına kıyasla Program kapsamında fazladan sağlanmış olan destek unsurları ilgili mevzuat hükümlerine göre geri alınır. Yeni bir teşvik uygulamasına geçirilmeyerek belgesi sonlandırılan yatırımlar için ise ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde sağlanan destekler geri alınır.

(2) Başarılı bir şekilde tamamlanan projeler için yatırım sonrası izleme sürecine on yıl boyunca devam edilir.

(3) Yatırım sonrası izleme süreci boyunca, her yılın ilk izleme döneminde, yatırımcı firmaya sağlanan toplam destek düzeyinin güncel değeri, proje sürecinin başından beri yıllık bazda sağlanan toplam destek tutarı, sigorta primi işçi ve işveren hissesi desteği kapsamında sağlanan desteklerin brüt asgari ücret artış oranıyla, fiili yatırım harcaması nedeniyle hak kazanılmış yatırıma katkı tutarının güncel değeri ve diğer destek unsurları kapsamında sağlanan desteklerin ise yeniden değerlendirme oranıyla güncellenmiş hallerinin toplanması suretiyle hesaplanır.

(4) Projenin beş yıllık işletme süresini takip eden izleme döneminde, başvuruda öngörülen yıllık katma değer tutarlarının güncel değerleri, yeniden değerlendirme oranları kullanılarak hesaplanır. Bu değerlerin toplanması suretiyle işletme döneminin ilk beş yılı için hedeflenen birikimli katma değer tutarının güncel değeri elde edilir.

(5) Yatırım sonrası izleme süreci boyunca, her yılın ilk izleme döneminde, kurulan yatırım tesisinin sağladığı birikimli katma değer tutarı, firma tarafından yeminli mali müşavir raporları ile tevsik edilen yıllık katma değer tutarlarının güncel değerlerinin toplanması suretiyle hesaplanır.

(6) Aşağıdaki bentlerde sayılan hallerin gerçekleşmesi durumunda, 15 inci maddenin ikinci fıkrası kapsamında sağlanan Bakanlık destekleri sonlandırılır; 15 inci maddenin üçüncü fıkrası kapsamında sağlanan Bakanlık desteklerinin sonlandırılması hususu Cumhurbaşkanının onayına sunulur.

a) Beş yıllık işletme dönemi sonunda, beşinci fıkraya göre hesaplanan beş yıllık birikimli katma değer tutarının, dördüncü fıkraya göre hesaplanan hedeflenen beş yıllık birikimli katma değer tutarının yüzde ellisini aşmadığının tespit edilmesi,

b) Üçüncü fıkraya göre hesaplanan yatırımcı firmaya sağlanan toplam destek düzeyinin güncel değerinin, tamamlanmış yatırımlarda proje kapsamında gerçekleştirilen AR-GE ve yatırım harcamalarının toplamının güncel değerini geçtiğinin tespit edilmesi.

(7) Yatırımcı tarafından talep edilmesi halinde, altıncı fıkrada yer alan hükümler çerçevesinde destekleri sonlandırılan projeler için Genel Müdürlükçe yapılacak değerlendirme sonucunda tamamlama vizesi aşamasında yapılmış olan tespitler dikkate alınarak diğer teşvik uygulamaları çerçevesinde teşvik belgesi düzenlenebilir. Bu fıkra kapsamında teşvik belgesi uygulamasının değiştirilmesi durumunda Program kapsamında sağlanan destekler durdurulur ve varsa fazladan sağlanan destekler geri alınmaz. Yatırım projeleri tabi oldukları yeni teşvik uygulamasına göre varsa kalan sürede işletme dönemi desteklerini almaya devam eder.”

MADDE 17 – Aynı Tebliğin 22 nci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(3) Bu Program kapsamında, Program Portalı üzerinden yapılacak başvurular için gerçek kişilerin firmalar adına yetkilendirilmesi işlemleri 31/5/2018 tarihli ve 30437 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yatırım Teşvik Belgesi İşlemlerinin Elektronik Ortamda Yürütülmesine İlişkin Yetkilendirme Tebliği hükümleri çerçevesinde yapılır. Bir veya daha fazla AR-GE yüklenicisiyle ortaklı AR-GE yapmayı öngören projeler için AR-GE yüklenicisi adına AR-GE başvuru formlarını tamamlayacak gerçek kişinin de aynı usulle AR-GE yüklenicisi firma adına yetkilendirmesinin yapılmış olması gerekir. Daha önce söz konusu Tebliğ kapsamında yetkilendirilmesi Genel Müdürlük tarafından yapılmış kişiler için tekrar yetkilendirme yapılması gerekmez. Yetkilendirilmesi yeni yapılacak başvuru sahiplerinin kesin başvuru yapmaya davet edilebilmeleri için yetkilendirme işlemini tamamlamış olmaları gerekir.”

MADDE 18 – Aynı Tebliğe aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“**GEÇİCİ MADDE 2** – (1) Bu maddeyi ihdas eden Tebliğ, yayımı tarihinde açık bulunan çağrı planlarının devam etmekte olan süreçlerine de uygulanır.”

MADDE 19 – Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 20 – Bu Tebliğ hükümlerini Sanayi ve Teknoloji Bakanı yürütür.

Tebliğin Yayınlandığı Resmî Gazete'nin	
Tarihi	Sayısı
18/9/2019	30892
Tebliğde Değişiklik Yapan Tebliğin Yayınlandığı Resmî Gazete'nin	
Tarihi	Sayısı
5/12/2019	30969